

A miña conversación
Non lle daba gusto a nai tua
Xa que Dios o quixo así
Que ti foras miña dama

Eu tua dama non son
Nin tua nai miña sogra
Qu' o día que ti te cases
Ei de poñer mantilla nova

Mantilla nova porás
Eso non che é maravilla

Qu' o diñeiro para ela
Mandeicho eu de Castilla

Si o mandaches no mandarás
Eu non cho mandei mandar
De sete damas que tes
Dime cal *has de olvidar*

De sete damas que teño
Meniña que tes con eso
De sete damas que teño
ti es a de menos precio

OS HOMES, OS FEITOS, AS VERBAS

O «NÓS» EN MADRÍ.

NA derradeira sesión da «Sociedad española de Antropología, Etnografía y Prehistoria», o ilustre Profesor Don Luis de Hoyos Sainz, un dos que mais teñen feito polo adianto dos estudos etnográficos na Hespaña, chamou a atención da Sociedade en col do noso labor, pr'o que tivo verbas de loubanza que moito agradecemos, e propuxo estabreceren o troque das publicaciós da Sociedade co-a nosa revista. O noso compañeiro Fermín Bouza Brey, presente na xuntanza, deu as gracias no nome de NÓS, o Sr. Hoyos, as que agora reiteramos gustosos dend'eiquí.

O Sr. Hoyos ofreceu tamén a súa colaboración na nosa revista, a qual, con verdadeira satisfaciós anunciamos ós nosos lectores.

EN COL DOS PRIMEIROS MOIMENTOS GALEGO-PORTUGUESES.

PARA bó ensinío de algúns que andan a falar na nosa terra dos escomezos do idioma galego, de costas á realidade e con moito degoro de facer descubrimentos, será bó dar hoxe catro notiñas denantes de que calquer estudante portugués de bacharelato veña correxir ós nosos *conferenciantes*.

Primeiramente será mester decir que entre o P. Sarmiento e La Iglesia está o descubrimento dos Cancioeiros e que entre La Iglesia e nós están os traballos dos romanistas, especialmente de C. Michaëlis e da súa escola.

En segundo lugar que o galego non lle fai falta pra ser idioma que deixen de ser apócrifos o canto de Gonzalo Hermíguez, o cronicón de Don Servando, etc.

Ademais que, anque nos séculos IX, X e XI aparezan verbas e aínda frases soltas galegas nos documentos,

—a primeira cantiga galego-portuguesa, é, na mellor das hipótesis, posterior ó 1189,

—o primeiro documento portugués ten data 1193 e foi publicado na *Esquisse d'une Dialectologie Portugaise*, de Leite de Vasconcellos, en 1901,

—o primeiro anaco longo de galego topado nun documento latino, foi escrito en 1227 e publicado polo P. Atanasio López nos seus *Estudios Histórico-Críticos de Galicia*.

—e os primeiros documentos *enteiros* en galego datando 1253 (López Ferreiro), 1255 (Carré Aldao) e 1259 (Murguía).

Nada mais, polo d'agora, como non sexa advertir que a pesar de Menéndez Pelayo, non existiron nunca cantigas de *ledino*, mais que na imaxinación de Th. Braga, e que o «Rei vello que Deus confonda...» non

está no *Conde Lucanor*, senón no *Tractado que fizo Don Juan Manuel sobre las armas que fueron dadas a su padre*.

FILGUEIRA VALVERDE.

LIBROS D'AFORA

OS ALTARES D'ALEIXANDRE.

No vrau do ano—326, Aleixandre chegou á beira do río Hifasis asegún contan Arriano, Quinto Curcio e outros historiadores e asegún dirían os doce altares qu'ali ergueu si se gardara rastro d'iles. Pois a falanxe de ferro polido (falanxe de Filipo, lexión de Paulo Emilio, tercio de Xulián Romero, garda de xigantes de Federico, media brigada de Carnot e Bonaparte, reximento de Moltke: estrofes clásicas. Grea de celtas, neboeiro de xermanos, elenco cabaleiro dos cruzados, sotnia de cosacos, cabalgada mongola, landswhert, franco-tiradores, guerrilla; milicia irlandesa, verso ceibe, romántico, novo) non quixo adiantar mais na disforme India latexante. Foron aquiles altares un dos marcos da historia: un termo da marea viva, do Oucidente. Augas do Egeo bañando o corpo quente da Asia. Onde pôr hoxe o marco da marea inversa—terrestre? O paralelo dos dous tempos sería intresante. O d'Aleixandre é suxerente non somentes pol-a creación do conqueridor-conquerido, senon moito mais pol-o que ven despoixa hastra a politeca romana, os Parthos e os Sassánidas, Aleixandria, Antioquía, Selenia, a íntema traxedia d'Israel, os gregos arcaizantes e a nacencia do Oucidente nas lamas latinas. Pois Grecia sempre s'envolveu en veos do primeiro e mais achegado Oriente. Foron dende Aleixandre hastra Atalo, Mitridates e Cleopatra, sigros longos, espaciados, cheos de cousas colosales: plásticas, administracións, esforzos eruditos, catalogacións centífecas, grandes vidas aventureiras, síntesis disformes, paixons e catástrofes dinas d'Olimpos *á posteriori*. Centílean coma frías xemas estelares nomes de muller: Olimpias, Estratónices, Berenices, Cleopatras. É o pranto dos Adonis medra nos outonos barrocos.

Unha precisa esposición d'aquiles sigros tan desprezados nas historias xerales, enche o volume tidoado *O Imperialismo Macedónico e a helenización do Oriente na Evolution de l'humanité*. Com'os mais volumes un prefacio de Mr. Henri Berr. Xa falaremos d'iste home que levaba barba diplomática—de pre-guerra—d'algús persoaxes de Marcel Proust e sofre o supricio dantesco d'ir escri-

bindo metódicamente os cen prólogos a qu'está condanado.

UN DICCIONARIO DE FILOSOFÍA.

CHEGA á tempo. Está chamado a exercer unha pequena, calada e segura influencia, o *Vocabulaire technique et critique de la Philosophie*, ordeado dilixentemente por Mr. André Lalande ca colaboración da Sociedade francesa de Filosofía. Fíxose primeiro unha edición en quadernos con grandes marxes pra apuntal-as opinións ditas e contrastadas en cada sesión da Sociedade. Resultado: un arsenal preciso e documentado do contido ouxetivo da Metafísica, Moral, Lóxica e Estética, c'un pouco d'outras ciencias (Psicoloxía, p. eix.) no que teñen de mais xeral. Un grande istrumento d'información, coordinación e lembranza, sin dogmatismo ningún, pois cada redautor faise responsabre do seu, e en cada artigo avecíñanse Platón e Aristóteles, con Scoto, Aquino, Locke, Kant, Cournot, etc. Grandes e pequenos, vellos e novos. Pr'os estudantes sería de grande alivio e consolo espiritual, unha boa escolma do *Vocabulaire philosophique*. Unha verba: *Ideia*. Falan nos seus idiomas (c'as traducións competentes) Platón, Aristóteles, Kant, Sto. Tomás, Descartes, Hobbes, Locke, Hegel, Schopenhauer, Berkeley, Hamilton, Spinoza, dispostos en liñas asegún os sentidos capitales. Nas notas unha discusión antre M. M. Rauh e Lachelier. Iste libro d'estudante, de leutor e d'escriptor, o menos que pode fazer será precisar os elementos materias da conversa filosófica, ben botada de perda por brétemas literarias e ensayísticas.

O XUICIO DERRADEIRO E O CEMENTO ARMADO.

CALQUER pensará na chegada do Xuicio Final diant'a moitedume de libros adicados á gabanza do corpo (nú, sportivo, vixiante, durminte, beilante e imperante) coma si fora noxente disporse pr'a grande revista. Xa vai sendo perigoso andar pol-a rua os enfermos e os que sinten rebulir dentro unha sustancia da y-alma. Ó que non hai dereito é a que se fale de libros como un que trata moi gravemente da ética, estética e novidade (sobre todo novidade, inda que sexa agora un pouco serodia) do cemento armado. Parés qu'en tal libro afirmase que un soporte de cemento pode blandearse sen perigo d'esborrallamento. De todos xeitos, coido que será comenente fuxir cando s'advirtan ises bailados nos pilares de formigón. Istes libros (o soilo anuncio d'iles) dan tristeza e desa-